

Regionkontoret
Styrning och stöd
Samuel Lindh
Nämndtjänsteman

Tjänsteskrivelse

Datum **Diarienummer**
2020-10-20 RS180559

Regionstyrelsen

Revidering av fullmäktiges arbetsordning - deltagande på distans

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att

- revidera *Arbetsordningar och reglemente 2019* enligt vad som framgår av tjänsteskrivelse daterat 2020-09-08, i syfte att möjliggöra deltagande på distans vid regionfullmäktiges sammanträden.

Sammanfattning

Med anledning av den situation som uppstått i samband med COVID-19 har frågan om förutsättningarna för deltagande på distans vid fullmäktiges sammanträden uppkommit. Enligt 5 kap. 16 § kommunallagen (2017:725), KL, ska fullmäktige besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Deltagande på distans ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.

För att deltagande på distans ska vara möjligt behöver de tekniska lösningarna svara mot de krav som lagen ställer och fullmäktige måste genom beslut tillåta att deltagande på distans sker. För att möjliggöra deltagande på distans föreslås fullmäktige besluta om att införa möjligheten till deltagande på distans, om särskilda skäl föreligger, i *Arbetsordningar och reglementen 2019*.

Förslaget innebär att ordförande, vid begäran om deltagande på distans, bedömer om lagens krav är uppfyllda och om särskilda skäl föreligger. I bedömningen bör särskilt beaktas om fullmäktige riskerar att inte bli beslutsföra till följd av att flera ledamöter inte kan närvara fysiskt vid sammanträdet.

Följande bestämmelser föreslås införas såsom ny 12 § (befintlig 12 § blir istället 13 § osv) i *Arbetsordningar och reglementen 2019*.

Deltagande på distans

§ 12

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 7 dagar i förväg anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Bakgrund

Med anledning av den situation som uppstått i samband med COVID-19 har frågan om förutsättningarna för deltagande på distans vid fullmäktiges sammanträden uppkommit. För att möjliggöra deltagande på distans föreslås fullmäktige besluta om att införa möjligheten till deltagande på distans, om särskilda skäl föreligger, i *Arbetsordningar och reglementen 2019*.

Av 5 kap. 16 § kommunallagen (2017:725), KL, ska fullmäktige besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Deltagande på distans ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses som närvarande vid sammanträdet. Om fullmäktige har beslutat att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans ska arbetsordningen reglera i vilken utsträckning sådant deltagande får ske enligt 5 kap. 72 § tredje stycket KL.

I förarbetena samt kommentarer till lagen utvecklas förutsättningarna för deltagande på distans.

- Samtliga närvarande ledamöter måste kunna se och höra ledamoten som deltar på distans och ledamoten som deltar på distans måste kunna se och höra samtliga närvarande ledamöter i realtid. I den utsträckning flera ledamöter deltar på distans ska dessa också kunna se och höra varandra.
- Ljud- och bildöverföringen måste vara stabil och av hög kvalitet för att samtliga deltagare ska kunna delta på *lika villkor*. Om bild- eller ljudkvalitet försämras eller förbindelsen bryts måste sammanträdet avbrytas tills det går att på nytt upprätta en fullgod förbindelse.
- Samtliga ledamöter ska kunna ta del av samtliga handlingar, även sådana handlingar som delas ut på sammanträdet.
- Alla ska kunna delta i avgörandet av ärenden, även om detta sker genom omröstning. Vid slutna omröstningar måste kravet på valhemlighet kunna säkerställas och att alla ska ges möjlighet till insyn i förfarandet så att omröstningen inte kan manipuleras, annars kan slutna omröstning inte tillämpas i samband med distansdeltagande.

- Om fullmäktige beslutar att överläggningen av ett visst ärende ska hållas bakom stängda dörrar, till följd av till exempel sekretess, måste det finnas garantier för att fullmäktiges hantering av ärendet inte röjs för någon utomstående. Det är då viktigt att den distansdeltagande ledamotens lokal är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Regionkontorets bedömning och förslag

Den nuvarande situationen med COVID-19 har visat på ett behov av att i vissa situationer kunna delta i fullmäktiges sammanträden på distans. För att så ska kunna ske måste fullmäktige först ha beslutat att tillåta deltagande på distans. För att inget formellt hinder ska föreligga föreslås fullmäktige därför besluta om ett tillägg i *Arbetsordningar och reglementen 2019* som möjliggör deltagande på distans vid fullmäktiges sammanträden. Förslaget utgår från Sveriges Kommuner och Regioners underlag för arbetsordning för fullmäktige.

Deltagande på distans

§ 12

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 7 dagar i förväg anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Enligt regionkontorets förslag ska det, i linje med lagens förarbeten, föreligga ”särskilda skäl” för att sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Härigenom markeras att sådana sammanträden i första hand ska vara ett komplement till sammanträden med fysiskt närvaro. Vid bedömning av om särskilda skäl föreligger bör därför särskilt beaktas om fullmäktige riskerar att inte bli beslutsföra till följd av att flera ledamöter inte kan närvara fysiskt vid sammanträdet.

Ordförande i fullmäktige måste, enligt föreslagna bestämmelser ovan, vid varje tillfälle bedöma om de krav för deltagande på distans som anges i gällande lagstiftning är uppfyllda samt om det föreligger särskilda skäl. Om frågan uppkommer att överväga distansdeltagande måste ordförande få tid på sig att ta ställning till om närvaro på distans ska tillåtas eller om ersättare ska kallas in.

De föreslagna ändringarna i *Arbetsordningar och reglementen 2019* innebär inte i sig att de tekniska förutsättningarna för deltagande på distans också är uppfyllda. Förslaget läggs fram för att undanröja formella hinder mot deltagande på distans.

Sammanfattningsvis föreslår regionkontoret att regionfullmäktige beslutar ge fullmäktiges ledamöter formell möjlighet att delta vid sammanträde på distans under de förutsättningar som anges ovan genom att reglerna för detta läggs till i *Arbetsordningar och reglementen 2019*.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet att tillåta deltagande på distans medför i sig inga ekonomiska konsekvenser. Att realisera möjligheten till distansdeltagande kan generera kostnader för inköp, anpassning och hantering av utrustning för att uppfylla de krav som ställs enligt gällande lagstiftning.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Cristine Karlsson
HR-direktör

Bilaga:

Arbetsordningar och reglementen 2019

Styrelsens/nämndens beslut delges

Expedieras ej